

හරිත බලශක්ති සංවර්ධන සහ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීමේ ආයෝජන වැඩසටහන (අදියර I) – 2023

හරිත බලශක්ති සංවර්ධන සහ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීමේ ආයෝජන වැඩසටහනේ (අදියර I) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය හා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව අතර 2014 නොවැම්බර් 20 දින එළඹී අංක 47037- එස්ආර්අයි දරන ව්‍යාපෘති ගිවිසුමේ II ව්‍යවස්ථාවේ 2.09 (අ) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තා කළයුතු යැයි මා සලකන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා කාලය

වැඩසටහනේ පහසුකම් පරිපාලන අත්පොතට අනුව, විදුලිබල අමාත්‍යාංශය වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරවීමේ හා ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතනය වේ. පිවිතුරු විදුලිබල උත්පාදනය, පද්ධති කාර්යක්ෂමතාව සහ විශ්වසනීය බව වැඩිදියුණු කිරීම වැඩසටහනේ අරමුණු වේ. ජලවිදුලි උත්පාදනය සංවර්ධනය සහ පද්ධතියට සම්බන්ධ කිරීම, සම්ප්‍රේෂණ යටිතල පහසුකම් ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම, මධ්‍යම වෝල්ටීයතා ජාලයේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම, බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ඉල්ලුම් කළමනාකරණය සහ ධාරිතා සංවර්ධන සහාය සැපයීම යන සංරචක 5ක් යටතේ වැඩසටහනේ කටයුතු සමන්විත වේ. පහසුකම් පරිපාලන අත්පොතට අනුව, ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය රු.මිලියන 28,515.03 කට සමාන වූ එජඩො මිලියන 220 වන අතර ඉන් රු. මිලියන 23,330.48 කට සමාන වූ එජඩො මිලියන 180 ක් සැපයීම සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB) සහ ප්‍රංශ නියෝජිතායතනය (AFD) සමඟ එකඟ වී තිබුණි. ඉතිරි මුදල රු.මිලියන 5,184.55 ක් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය විසින් මූල්‍යනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු 2014 ජූලි දින ආරම්භ කරන ලද අතර, 2019 සැප්තැම්බර් 30 දින වනවිට නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. කෙසේවෙතත්, ව්‍යාපෘතිය අවසන් කරන දිනය 2024 ජූලි 13 දක්වා දීර්ඝ කර තිබුණි.

1.3 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.1 ඡේදයෙන් විස්තර කර ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, ව්‍යාපෘතියේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වැඩසටහනේ වියදම් ප්‍රකාශනය හා එහි මුදල් ප්‍රවාහය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.4 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.1 ඡේදයෙන් විස්තර කර ඇති කරුණු සම්බන්ධයෙන් මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විසින් විගණනය සිදුකරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතියට අනුව මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය පරීක්ෂා කිරීම සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකසුමට වින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද ,අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

අංකය	ගිණුම්කරණ අඩුපාඩුව	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ)	<p>ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමකින් තොරව රු.මිලියන 341.1 ක මුදලක් AFD (ප්‍රංශ නියෝජිතායතනය) දායකත්වයට බැර කර තිබුණි.</p> <p>වැඩිදියුණු කරන ලද සම්ප්‍රේෂණ යටිතල පහසුකම් ධාරිතාවට අදාලව කොන්ත්‍රාත්තුව රඳවා ගැනීම් මුදල නිදහස් කිරීම සහ අදියර II හි කොන්ත්‍රාත්කරුට අග්‍රිම ගිණුම හරහා ගෙවීම මත මෙම සටහන සම්මත කර තිබුණි.එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස AFD</p>	<p>මෙය ව්‍යාපෘතියේ පොදු ලෙජරයට බලපෑමක් නොවන ව්‍යාපෘති මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කිරීමේ දෝෂයකි. මෙය ව්‍යාපෘතියේ ලෙජර ගිණුම්වල නිවැරදිව සටහන් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, අතපසුවීමක් හේතුවෙන්, ව්‍යාපෘති මූල්‍ය ප්‍රකාශන අතින් සකස් කිරීමේදී මෙම වටිනාකම AFD දායකත්වයට වැරදි ලෙස එකතු විය. එසේ වුවද, මෙය හුදෙක් ඉදිරිපත් කිරීමේ දෝෂයක් වන බැවින්</p>	<p>AFD දායකත්වය ව්‍යාපෘති මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.</p>

දායකත්වය වැඩියෙන් දක්වා තිබූ අතර ලංකා විදුලිබල මණ්ඩල දායකත්වය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

ව්‍යාපෘති ගිණුම්වල ලෙජර වාර්තාවලට බලපානු නොලැබේ. අවසර ලබාදේ නම් සකස් කර නැවත ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

(ආ) හරිත බලශක්ති සංවර්ධන හා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීමේ ආයෝජන වැඩසටහනෙහි (අදියර II) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සම්ප්‍රේෂණ යටිතල පහසුකම් ධාරිතා වැඩිදියුණු කිරීමේ කොටසේ විශේෂ විදේශ මුදල් බැංකු ගිණුමෙන් රු.මිලියන 206.3 ක් කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත ගෙවා ඇති අතර එය 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනෙකුත් අංශවල කෙරීගෙනයන වැඩ වල ශේෂයට ඇතුළත් කර නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, කෙරීගෙනයන වැඩ ශේෂය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

මෙය ව්‍යාපෘතියේ පොදු ලෙජරයට බලපෑමක් නොවන ව්‍යාපෘති මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කිරීමේ දෝෂයක් වන අතර ව්‍යාපෘතියේ ලෙජර ගිණුම්වල නිවැරදිව සටහන් කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, අතපසුවීමෙන් මෙම මුදල ව්‍යාපෘති මූල්‍ය ප්‍රකාශන අතින් සකස් කිරීමේදී සලකා බලා නොතිබුණි. එසේ වුවද, මෙය හුදෙක් ඉදිරිපත් කිරීමේ දෝෂයක් වන බැවින් ව්‍යාපෘති ගිණුම්වල ලෙජර වාර්තාවලට බලපාන්නේ නැත. අවසර ලබා දෙන්නේ නම් සකස් කර නැවත ඉදිරිපත් කළ හැක.

ව්‍යාපෘති මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී විශේෂ විදේශ මුදල් බැංකු ගිණුම හරහා සිදුකරන සියලුම ගෙවීම් අදාළ ලෙජර ගිණුමේ සටහන් කළ යුතුය.

(ඇ) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සකස් කිරීමේදී වර්ෂය සඳහා රු.මිලියන 34.6 ක් වූ ක්ෂයවීම් මුදල් නොවන අයිතමයක් ලෙස ගත යුතුය. කෙසේ වෙතත්, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.මිලියන 175.2 ක් වූ සමුච්චිත ක්ෂයවීම් මුදල් නොවන අයිතම ලෙස ගත තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ ක්ෂයවීම් වටිනාකම රු.මිලියන 140.5 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

අවසර ඇත්නම් මෙය සංශෝධනය කර නැවත ඉදිරිපත් කළ හැක.

වර්ෂයට අදාළ ක්ෂයවීම් වටිනාකම මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයට ගත යුතුය.

(ඈ) ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ දායකත්වය සඳහා වෙනම ලෙජර ගිණුමක එක් එක් ගණුදෙණු පෙන්වා දීමෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන අංක 12 හි ගණනය කිරීම මත පදනම්ව රු.මිලියන 3,477ක් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ දායකත්වයේ අවසාන ශේෂය ලෙස මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශයට ගෙන තිබුණි. එබැවින් විදුලිබල මණ්ඩලයෙන් ලැබෙන මුදල් රු.මිලියන 528.5 ක් ගෙවීමක් ලෙස මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ දක්වා තිබුණි.

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ ශාඛා ගිණුම්කරණ පද්ධතිය යටතේ පොදු ලෙජරය පවත්වාගෙන යන බැවින් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ දායකත්වය සඳහා වෙනම ලෙජරයක් පවත්වාගෙන යන්නේ කෙසේද යන්න පැහැදිලි නොවේ. ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අවසන් කිරීමට පෙර, අංශයේ ජංගම ගිණුම් නිරවුල් කිරීමට සහ සැසඳීමට අවශ්‍ය සියලු ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබේ. ලංකා විදුලිබල මණ්ඩල දායකත්වයේ සංයුතිය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක ගණනය කිරීමක් අවශ්‍ය නම්, සටහන අංක 12 ට අදාළව තවදුරටත් සැපයිය හැක.

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ දායකත්වය සඳහා වෙනම ලෙජර ගිණුමක් පවත්වාගෙන යා යුතුය.

3. භෞතික කාර්යසාධනය
 3.1 ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු පිළිබඳ භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අංකය	සංරචකය / උප සංරචකය	2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට		විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රමාදයට හේතු
		අපේක්ෂිත භෞතික කාර්යසාධනය	ලභා කරගෙන ඇති කාර්යසාධනය		
		ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය		
(අ)	01 වන කොටස- ජලවිදුලි උත්පාදනය සංවර්ධනය සහ පද්ධතියට සම්බන්ධ කිරීම මොරගොල්ල ජල විදුලි බලාගාරය ඉදිකිරීම (i) ලොට් ඒ - සුදානම් කිරීමේ කටයුතු	100%	77.7%	කොන්ත්‍රාත්තුව 2018 අප්‍රේල් 24 වන දින ප්‍රදානය කරන ලද අතර එය 2020 මැයි 06 වන දින අවසන් කිරීමට ආරම්භයේදී අපේක්ෂා කර තිබුණි. සිව් වරක් සඳහා කාලය දීර්ඝ කිරීමක් (EOT) ලබා දී ඇති අතර කාලය දීර්ඝ කිරීම අනුව අවසන් දිනය 2024 ජූලි 13 වී තිබුණි. මූලික නිම කිරීමේ දිනයේ සිට වසර තුනකට වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණද, ව්‍යාපෘතිය 2023 දෙසැම්බර් 31 වන විටත් අවසන් කර නොතිබූ අතර කොන්ත්‍රාත්කරුගේ දුර්වල ක්‍රියාකාරිත්වය හේතුවෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාදයක් වී තිබුණි. තවද, ADB මෙහෙවර වාර්තාවට අනුව, 2023 ඔක්තෝබර් 30 දිනට කොන්ත්‍රාත්තුවේ භෞතික ප්‍රගතිය 77.7%ක් වූ අතර එය 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රගතියට සමාන වන අතර පවතින තොරතුරු අනුව මාස දෙකක කාලයක් සඳහා කිසිදු ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කර නොතිබුණි.	ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය පත්කිරීමේ ප්‍රමාදය. CACPC තීරණය මගින් උපදේශන ප්‍රසම්පාදන ප්‍රමාදය. වේල්ල නැවත සැලසුම් කිරීම සහ MASL සහ වෙනත් හේතූන් මත පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුවට අදාළ අනුමැතිය ප්‍රමාද වීම.
කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	නේවාසික කඳවුර, හැරවුම් මාර්ග ඉදිකිරීම් කටයුතු තවමත් අවසන් නැති අතර දැනට, කොන්ත්‍රාත්කරුගේ මූල්‍ය ප්‍රශ්නය හේතුවෙන් වැඩ බිමේ කිසිදු කෙරිගෙන යන වැඩක් සිදු නොවේ.				
විගණකගේ නිර්දේශය	වැඩ කඩිනම් කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතු අතර අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වැඩ සම්පව නිරීක්ෂණය කිරීම අවශ්‍ය වන අතර ඉහළ මට්ටමේ මැදිහත් වීමෙන් මූල්‍ය ගැටලුව විසඳීමට කටයුතු කළ යුතුය.				

(ii) ලොට් ඒ2- ප්‍රධාන සිවිල් වැඩ 85.3%

59.7%

කොන්ත්‍රාත්තුව 2019 ඔක්තෝබර් 04 දින ප්‍රදානය කරන ලද අතර එය 2023 සැප්තැම්බර් 14 වන දින අවසන් කිරීමට ආරම්භයේදී අපේක්ෂා කරන ලදී. වාර දෙකක් සඳහා කාලය දීර්ඝ කිරීමක් (EOT) ලබා දී ඇති අතර කාලය දීර්ඝ කිරීම අනුව අවසන් දිනය 2024 ජූලි 13වි තිබුණි.

කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය

කොන්ත්‍රාත්කරුගේ කඳවුරු ගොඩනැගිලි, විද්‍යාගාරය, බේසිලි පාලම (baily bridge) ඇතුළු වේල්ලට තාවකාලිකව ප්‍රවේශ වීමේ මාර්ගය ඉදිකිරීම අවසන් විය. තවද, හැරවුම් උමග කැණීම, ඇඩිට්-1(Adit-1), ඇඩිට්-2 (Adit-2), ඇඩිට්-3(Adit-3), හෙඩ්‍රේස් උමං (Headrace tunnel), කොටු දොර උමං(Penstock Tunnel), පවර්හවුස් උප ව්‍යුහය සහ සර්ජ් ටැංකි (Surge Tank)කැණීම් අවසන් කරන ලදී. දැනට පවර්හවුස් සුපිරි ව්‍යුහය කොන්ක්‍රීට් කිරීම, වේල්ල කොන්ක්‍රීට් කිරීම, උමං මාර්ග සැකසීම, ස්විච් අංගන කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී.

විගණකගේ නිර්දේශය

වැඩ කඩිනම් කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතු අතර අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වැඩ සමීපව නිරීක්ෂණය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

(iii)ලොට් බී- යාන්ත්‍රික හා විදුලි පහසුකම්

82.4%

54.1%

කොන්ත්‍රාත්තුව 2020 මැයි 30 වන දින ප්‍රදානය කරන ලද අතර එය 2023 නොවැම්බර් 30 වන දින අවසන් කිරීමට ආරම්භයේදී අපේක්ෂා කර තිබුණි. එක් වරක් සඳහා කාලය දීර්ඝ කිරීමක් (EOT) ලබා දී ඇති අතර කාලය දීර්ඝ කිරීම අනුව අවසන් කිරීමට සැලසුම් කල දිනය 2024 ජූලි 13 වි තිබුණි. 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය 54.1%ක් වූ අතර එහිදී අපේක්ෂිත කාර්ය සාධනය 82.4%ක් සමඟ සැලකිය යුතු අපගමනයක් වන අතර 2024 මාර්තු 31 වන විට ප්‍රගතිය 61% ක්ව තිබුණි.

කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය

ජල-යාන්ත්‍රික සහ විද්‍යුත් යාන්ත්‍රික වැඩ වලට අදාළ සැලසුම් වැඩ සිදුකරමින් පවතී. එපමනක් නොව, කොටු දොර පයිප්ප (Penstock pipe) ස්ථාපනය සිදුකරමින් පවතින අතර ඒකක-1 සහ 2 ටියුබ් එල්බෝව් සැලැස්ම ස්ථාපනය (Draft Tube Elbow), සර්පිලාකාර 1 සහ 2 වැස්ම(Spiral Case 1 & 2) සහ OHT දොඹකරය පවර්හවුස්හි තැබීම සහ වේල්ලෙහි පහළ පිටවන ස්ථානය සහ ගංගා පිටවුම අවසන් කර ඇත. පවර් හවුස් ටර්බයින්, ජනක යන්ත්‍ර සහ උපාංග, වාන් දොරටු නිෂ්පාදන කටයුතු චිනයේ අවසන් කර ඇති අතර, එම ස්ථානයට ප්‍රවාහනය කිරීමේ කටයුතු කඩිනමින් ආරම්භ කෙරේ.

විගණකගේ නිර්දේශය

ක්‍රියාකාරකම් කඩිනම් කිරීම සඳහා ක්‍රියා කළ යුතු අතර අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සමීපව නිරීක්ෂණය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

3.2 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
<p>ණය ගිවිසුම සහ පහසුකම් පරිපාලන අත්පොත ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාලසටහනට අනුව, ව්‍යාපෘතිය 2019 වන විට අවසන් කිරීමට අපේක්ෂා කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, මූලික නිම කිරීමේ දින සිට වසර හතරකට වැඩි කාලයක් ගත වුවද, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මොරගොල්ල ජල විදුලි ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් 64% සහ 47% විය. තවද, 2024 ජූනි වන විට ව්‍යාපෘතියේ භෞතික ප්‍රගතිය 73% ක් වූ අතර ADB මෙහෙවර වාර්තාවට අනුව, ලබා දී ඇති ණය කාලසීමාව තවදුරටත් දීර්ඝ කිරීමක් සිදු නොකරන අතර, ණය අවසන් කිරීමෙන් ඉක්මවා සිදු කරන ලද කාර්යයන් සඳහා වෙනත් මූල්‍ය ආධාර විකල්ප සම්පත් වලින් ලබා ගැනීම අවශ්‍ය වනු ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රටේ හදිසි අවශ්‍යතාවක් පිළිබඳ 2014 මැයි 07 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයට අනුව පිවිතුරු බලශක්ති උත්පාදනය ඉහළ නංවා පිවිතුරු සහ විශ්වාසනීය විදුලිබල සැපයුමක් ලබා ගැනීමේ සමස්ත වැඩසටහනේ අරමුණ අපේක්ෂා කළ පරිදි ඉටු නොවනු ඇත.</p>	<p>2024 ජූනි වන විට ව්‍යාපෘතියේ භෞතික ප්‍රගතිය 75.2% ක් වූ අතර 2024 ජූලි 13 වැනි දින ණය අවසන් වන දිනට ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත භෞතික ප්‍රගතිය 97.5% ක් වේ.</p>	<p>වැඩ කඩිනම් කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතු අතර අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වැඩ සම්පව නිරීක්ෂණය කිරීම අවශ්‍ය වේ.</p>

3.3 උන උපයෝජිත සම්පත්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
<p>(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා හරිත බලශක්ති සංවර්ධන සහ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීමේ අනුව, ණය කල් ඉකුත්වන දිනට ආයෝජන වැඩසටහන (අදියර I) සඳහා රු.මිලියන පෙර අරමුදල් සම්පූර්ණයෙන්ම 14,966 ක් වෙන් කර ඇති අතර, ඉන් රු.මිලියන භාවිතා කිරීම කළ නොහැකි විය. 7,740 ක් පමණක් වර්ෂය තුළ භාවිතා කර තිබුණි. තවද, පහසුකම් පරිපාලන අත්පොතට අනුව වෙත කිරීම එජඩො මිලියන 180 ක් (ADB සහ AFI අරමුදල්) වන එජඩො මිලියන 102.45 (වෙන් කළ අරමුදල්වලින් 57%) පමණක් 2023 දෙසැම්බර් 31 වන විට භාවිතා කර තිබුණි. ADB ණය ගිවිසුම 2015 නොවැම්බර් 20 දින අත්සන් කරන ලද අතර එය 2015 පෙබරවාරි 02 දින සිට බලාත්මක වී තිබුණි. ණය ගිවිසුම ක්‍රියාත්මක වන දින සිට වසර අටකට වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණද, 2024 ජූලි 13 වැනි දින ණය කල් ඉකුත්වන දිනය වන විටත් ගිවිසුම මගින් වෙන් කරන ලද අරමුදල් සම්පූර්ණයෙන් භාවිත කළ නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පිවිතුරු බලශක්ති උත්පාදනය ඉහළ නංවා පිවිතුරු හා විශ්වාසනීය විදුලිබල සැපයුමකට ප්‍රවේශ වීමේ ව්‍යාපෘති අරමුණු අපේක්ෂා කළ පරිදි ඉටු නොවනු ඇත.</p>	<p>ඉහත පැකේජවල දක්වා ඇති හේතු අනුව, ණය කල් ඉකුත්වන දිනට ආයෝජන භාවිතා කිරීම කළ නොහැකි විය.</p>	<p>වැඩ කඩිනම් කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතු අතර අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වැඩ සම්පව නිරීක්ෂණය කිරීම අවශ්‍ය වේ.</p>

(ආ) පහසුකම් පරිපාලන අත්පොතට අනුව, රටේ දිගුකාලීන අභියෝගය වන්නේ මිල අධික ලොසිල ඉන්ධන බලශක්තිය මත අධික ලෙස යැපීම අවම කර ගැනීම සහ ඉල්ලුම වර්ධනය වැඩි වශයෙන් සපුරා ඇත්තේ මිල අධික තෙල්වලින් ක්‍රියාත්මක වන තාප බලාගාර යනාදිය මගින් වීමත්ය. කෙසේ වෙතත්, ඉහත කරුණු මගින් සඳහන් කරන ලද මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන සංරචකය අපේක්ෂිත ප්‍රගතිය ළඟා කර ගැනීමට නොහැකි වනු ඇත. පහසුකම් පරිපාලන අත්පොතට අනුව, 1 කොටස-සංවර්ධනය කර විදුලිබල පද්ධතියට සම්බන්ධ කරන ලද ජලවිදුලි උත්පාදනයේ සම්පූර්ණ ප්‍රතිපාදන එජඩො මිලියන 128.53 ක් වූ අතර ඉන් එජඩො මිලියන 46.42 ක් පමණක් 2023 දෙසැම්බර් 31 වන විට භාවිතා කර තිබුණි.

මොරගොල්ල ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය සඳහා පහසුකම් පරිපාලන අත්පොතට අනුව වෙන් කර ඇති මුදල එජඩො මිලියන 113.86ක් වන අතර ඉන් එජඩො මිලියන 44.41ක් පමණක් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට භාවිත කර තිබුණි.

වැඩ කඩිනම් කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතු අතර අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වැඩ සම්පව නිරීක්ෂණය කිරීම අවශ්‍ය වේ.